

Republika e Kosovës
Republika Kosova - Republic of Kosovo
Qeveria –Vlada-Government

Ministria e Financave – Ministarstvo za Finansije
Ministry of Finance

**RAPORTI I ZBATIMIT TË REFORMËS SË
ADMINISTRATËS PUBLIKE PËR 2019:
STRATEGJIA E REFORMËS SË MENAXHIMIT
TË FINANCAVE PUBLIKE 2016-2020**

MINISTRIA E FINANCAVE
2020, Prishtinë, Kosovë

Shkurtesat

AB - Auditimi i Brendshëm
ATK - Administrata Tatimore e Kosovës
BE - Bashkimi Evropian
BDMS - (Budget Development and Management System) - Sistemi i Zhvillimit dhe Menaxhimit të Buxhetit
COSO - (Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission) - Komiteti i Sponsorimit të Organizatave të Komisionit Treadway
OSHC – Organizatat e Shoqërisë Civile
DPEPBN - Departamenti i Politikave Ekonomike, Publike dhe Bashkëpunim Ndërkombëtar Financiar
DIEKP - Departamenti për Integrim Evropian dhe Koordinim të Politikave
DK - Dogana e Kosovës
DMR - Divizioni i Menaxhimit të Rrezikut
FMN - Fondi Monetar Ndërkombëtar
GDPS - Grupi Drejtues për Planifikim Strategjik
GKMFP - Grupi Koordinues për Menaxhimin e Financave Publike
IPSAS - (International Public Sector Accounting Standards) - Standardet Ndërkombëtare të Kontabilitetit në Sektorin Publik
KBF - Komisioni për Buxhet dhe Financa
KASh - Korniza Afatmesme e Shpenzimeve
KE - Komisioni Evropian
KIP - Komiteti për Investime Publike
KBFP - Kontrolli i Brendshëm i Financave Publike
KRPP - Komisioni Rregullativ i Prokurimit publik
LPP - Ligji për Prokurimin Publik
LMFPP - Ligji për Menaxhimin e Financave Publike dhe Përgjegjësitë
MF - Ministria e Financave
MFP - Menaxhimi i Financave Publike
MSA - Marrëveshja e Stabilizim Asociimit
OB - Organizatat Buxhetore
PEFA – (Public Expenditure and Financial Accountability) Llogaridhënja e Shpenzimeve dhe Financave Publike
PIP - Programi i Investimeve Publike
PVF - Pasqyra Vjetore Financiare
PPF – (Project Preparation Facility) projekti mbështetës për përgatitjen e projekteve
SBS (Sector Budget Support) - Mbështetja Buxhetore Sektoriale
SIGMA (Support for Improvement in Governance and Management - Përkrahje për Përmirësim në Qeverisje dhe Menaxhment)
SIMFK - Sistemi Informativ i Menaxhimit të Financave të Kosovës
SNAO – (Swedish National Audit Office) Zyra Kombëtare e Auditimit të Suedisë
SRMFP - Strategjia për Reformën e MFP
TI - Teknologjia Informative
ZKA - Zyra Kombëtare e Auditimit
ZPS/ZKM - Zyra për Planifikim Strategjik në Zyrën e Kryeministrit
ZKM - Zyra e Kryeministrit

PËRMBAJTJA

SHKURTESAT	2
PËRMBLEDHJA EKZEKUTIVE	4
PASQYRA PËRMBLEDHËSE	6
TABELA 1.- KARTELA RAPORTUESE E NIVELIT TË REZULTATEVE TË INDIKATORËVE PËR SRMFP NË 2019.....	8
SHTYLLA I: DISIPLINA FISKALE	9
SHTYLLA II: EFIKASITETI ALOKUES.....	11
SHTYLLA III: EFIKASITETI OPERACIONAL.....	13
SHTYLLA IV: ÇËSHTJET E NDËRLIDHURA TË MFP	16
TABLE 2: KARTELA RAPORTUESE E ZBATIMIT TË AKTIVITETEVE TË SRMFP NË 2019	18
MENAXHIMI I RISKUT.....	21
SFIDAT NË ZBATIMIN E SRMFP GJATË VITIT 2019.....	22
FISIBILITETI DHE KOMUNIKIMI	23

Përmbledhja ekzekutive

Strategjia e Reformës së Menaxhimit të Financave Publike (SRMFP 2016-2020) është dokumenti kryesor strategjik i reformave në këtë shtyllë. Qeveria e Republikës së Kosovës synon të siguroj një sistem modern të Menaxhimit të Financave Publike (MFP), që është në harmoni me përvojat më të mira ndërkombëtare dhe mundëson funksionimin efikas dhe efektiv të të gjitha fazave të Menaxhimit të Financave Publike¹. SRMFP 2016-2020 është e organizuar rreth 4 shtyllave, që përmbajnë 12 prioritetë kyqë të Qeverisë së Republikës së Kosovës dhe 20 indikatorë të suksesit. Indikatorit i fundit (20) nuk ka cak të planifikuar për vitin 2019. Në vitin 2018 Grupi Koordinues për Menaxhimin e Financave Publike (GKMFP)² ka zhvilluar përditësimin e Planit të Veprimit për vitin 2019-2020 për zbatimin e SRMFP 2016-2020, i cili përmban në total 49 aktivitete për të gjitha fushat prioritare të Reformës në Menaxhimin e Financave Publike³. Plani i përditësuar i veprimit ishte rezultat i konsultimeve të gjëra publike dhe ka qenë i diskutuar me Komisionin Evropian në kuadër të Dialogut për MFP. Përditësimi reflekton rishikimin afatmesëm të SRMFP 2016-2020 që është përfunduar në vitin 2018⁴. Plani i rishikuar i veprimit përmban 49 aktivitete, të cilat gjithashtu kanë vlerësimin e ndikimit financiar, dhe 68 pika të referimit për vitin 2019, për të siguruar përqendrimin në prioritetë.

Progres i knaqshëm është raportuar gjatë vitit 2019, ku 32 nga 49 aktivitetet e planifikuara janë zbatuar, apo 65%, ndërsa 17 aktivitetet e mbetura, apo 35%, janë në zbatim e sipër apo kanë ngecje. Prioriteti 2.- Kontrolltet efektive të zotimeve, Prioriteti 3.- Mbledhja e qëndrueshme e të hyrave dhe Prioriteti 7.- Prokurimi Publik, kanë shkallën më të lartë të performancës në vitin 2019 bazuar në rezultatet e zbatimit të aktiviteteve. Për sa i përket gjendjes së katër shtyllave, gjatë vitit 2019 numri më i madh i aktiviteteve të zbatuara bie në Shtyllën I: Disiplina fiskale me 13 aktivitete të zbatuara, të pasuar me Shtyllën II: Efikasiteti alokues me gjithsejt 10 aktivitete të zbatuara.

Gjatë vitit 2019 ka qenë e planifikuar arritja e gjithsejt 19 indikatorëve. Rezultatet tregojnë se 12 prej tyre apo 63% janë arritur, derisa caqet për 7 indikatorët e mbetur apo 37% nuk janë arritur në tërësi. Gjatë vitit 2019, indikatorit Shmangia mesatare e parashikimit të të hyrave tatimore në krahasim me të hyrat e realizuara është -4.0%, që siguron trendin pozitiv drejt vlerës së synuar për vitin 2019 dhe cakun në 2020. Për më shumë gjatë vitit 2019, është tejkaluar vlera e synuar për indikatorët: numri i tatimpaguesve që i deklarojnë të ardhurat në mënyrë vullnetare dhe ulja e nivelit të borxhit tatimor si përqindje e të hyrave totale vjetore. Është arritur fuqizimi i mëtejshëm i auditimit të brendshëm përmes rritjes së numrit të auditorëve të brendshëm të certifikuar në 95%. Përqindja e raporteve të auditimit të shqyrtuara nga Komisioni për Mbikëqyrje të Financave, të dhënat për Organizatat Buxhetore, është 12%.

Gjatë vitit 2019 është evidentuar progres në reduktimin e numrit të transfereve, ku kemi 137 transfere të bëra gjatë vitit fiskal 2019, duke arritur vlerën e synuar për vitin 2019 që ka qenë 140 transfere. Progres është arritur në realizimin e parimit “vlera për para” përmes zvogëlimit në 8.76% të përqindjes së përdorimit të procedurës së negociuar pa publikim. Agjencia

¹ Shih: SRMFP 2016-2020, e disponueshme në: <https://mf.rks-gov.net/desk/inc/media/FF8DA146-CB8B-4BFD-8DF5-38A1A6162E35.pdf>

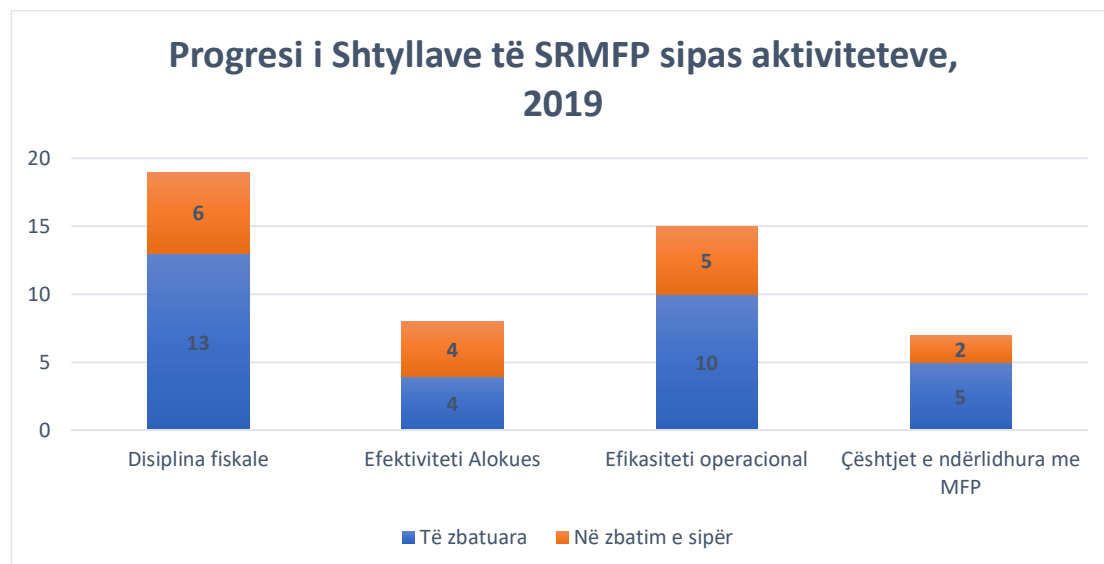
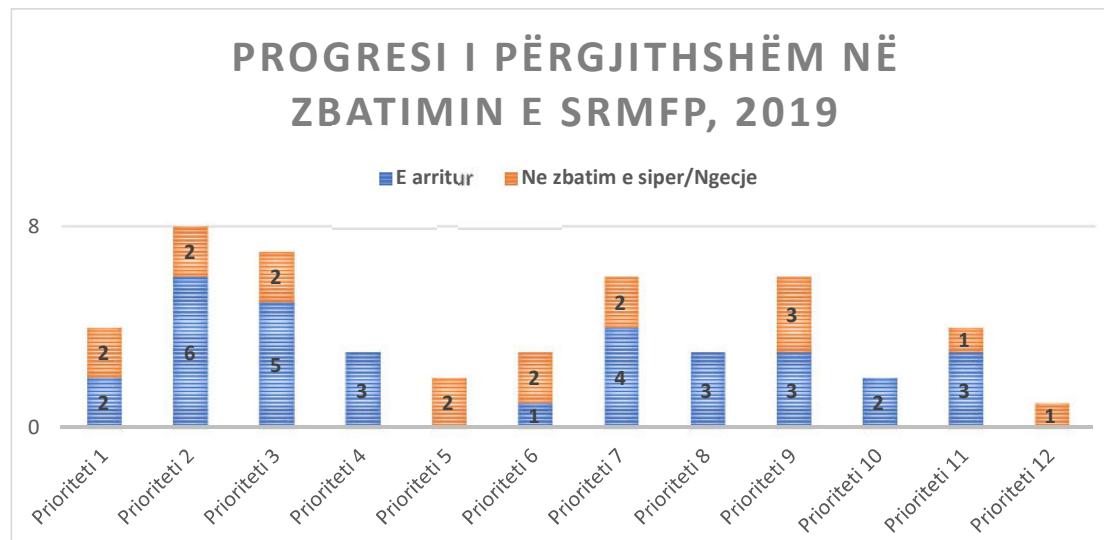
² Qeveria e Kosovës, Ministria e Financave Vendimi Nr. 33/2018

³ Shih: Plani i Rishikuar i Veprimit për periudhën 2019-2020, e disponueshme në: <https://mf.rks-gov.net/desk/inc/media/1A893E26-1757-44D9-8538-555CE66C202F.pdf>

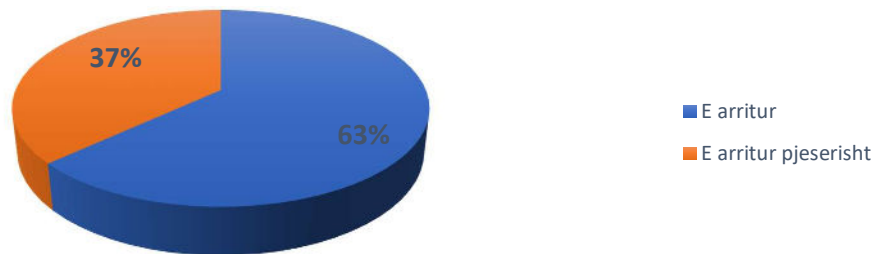
⁴ Shih: Rishikimi afatmesëm i SRMFP 2016-2020, e disponueshme në: <https://mf.rks-gov.net/desk/inc/media/FF8DA146-CB8B-4BFD-8DF5-38A1A6162E35.pdf>

Qendrore e Prokurimit Publik (AQP) ka kryer prokurime për furnizime dhe shërbime në shumën prej 15,84% ndaj vlerës së kontraktuar vjetore të mallrave dhe shërbimeve në Prokurimin Publik (PP). Raporti gjen se 39% e rekomandimeve të lëshuara nga Zyra Kombëtare e Auditimit janë adresuar nga institucionet, që është një rritje për 7% krahasuar me vitin bazë dhe një tejkalim me 5% krahasuar me vlerën e synuar për vitin 2019. Sa i përket performancës së institucioneve, Ministria e Financave (MF) arriti të zbatojë 28 nga 40 aktivitetet e planifikuara nën përgjegjësinë e saj, e pasuar nga Komisioni Rregullativ i Prokurimit Publik me zbatimin e dy nga katër aktivitetet e planifikuara, dhe Zyra Kombëtare e Auditimit e Kosovës me zbatimin e dy nga pesë aktivitetet e planifikuara.

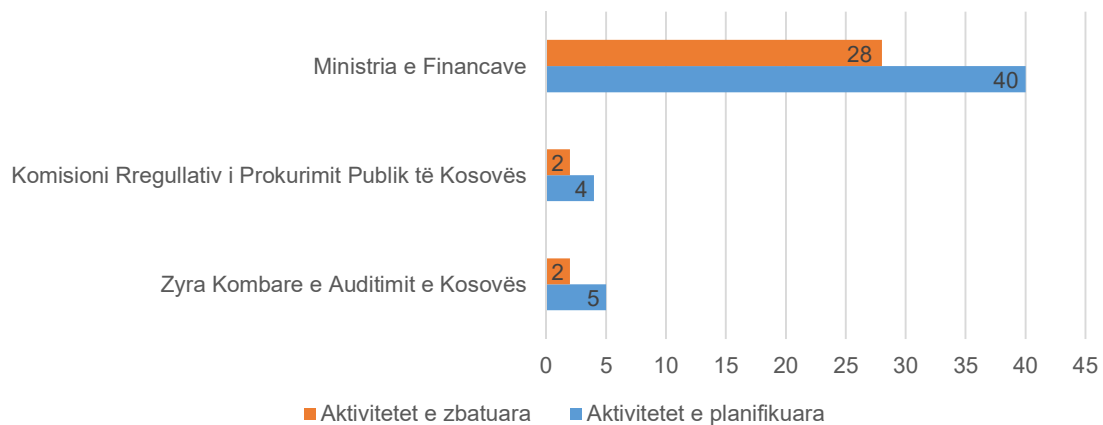
Gjatë vitit 2019, u identifikua si sfidë kryesore mungesa e integritit të MFP me proceset e buxhetit. Një grup punues pritet të formohet në vitin 2020 për të filluar punën për hartimin e një dokumenti analitik mbi menaxhimin e performancës. Modernizimi i sistemit të teknologjisë së informacionit në ATK gjithashtu identifikohet si sfidë. Operacionalizimi i sistemit të teknologjisë së informacionit, si dhe ndërlidhja midis tyre, është komplekse dhe rrjedhimisht sfiduese. Në vitin 2020 pritet implementimi i fazës së parë që përfshin inteligjencën e biznesit, shërbimin e taksapaguesve dhe funksionin e kontrollit.

Progresi në zbatimin e SRMFP sipas cazeve të synuara të indikatorëve për 2019

Performanca e Institucioneve përgjegjëse në SRMFP

Pasqyra përmbledhëse

Raporti vjetor për zbatimin e SRMFP 2016-2020 në vitin 2019 është bazuar në planin e rishikuar të veprimtimit dhe pasaportës së indikatorëve, duke raportuar në nivel të aktivitetëve dhe të indikatorëve. Procesi i përgatitjes së këtij raporti vjetor ka ndjekur procedurat dhe praktikën e rregullta që Ministria e Financave (MF) i zbaton në bazë vjetore. Procesi filloi me mbledhjen e të dhënave nga institucionet përgjegjëse në përputhje me planin e veprimtimit në tremujorin e parë të vitit 2020. Konteksti i krijuar me pandeminë e Covid-19 rezultoi me vështirësi të reja për mbledhjen e të dhënave, kështu që platformat në internet u përdorën për qasje dhe diskutim të të dhënave. Në fillim të tremujorit të dytë, mbledhja e të dhënave ishte përfunduar dhe filloi procesi i analizës së dokumenteve, duke përfshirë rishikimin e raporteve dhe materialeve të tjerë relevante. Kjo gjithashtu përfshiu konsultime online me anëtarët e Sekretariatit, përkatësisht Departamentin për Integrim Evropian dhe Koordinimin e Politikave në (DEIPC/MF) dhe strukturat kryesore përgjegjëse për secilin nga 12 prioritetet, të përfaqësuara në Grupin Koordinues të MFP.

Si rezultat i procesit të analizës së të dhënave, u përgatit drafti fillestar tabelar i raportimit, në përputhje me udhëzimet e OECD / SIGMA. Kjo ofroi një pasqyrë të përgjithshme të statusit të secilit aktivitet dhe indikator. Hapi i ardhshëm përfshiu filtrimin dhe verifikimin e informatave për të përgatitur Raportin Vjetor Tabelar për vitin 2019, i cili siguroi pamjen e përgjithshme të gjendjes ekzistuese dhe bazën për zhvillimin e raportit narrativ. Në përgatitjen dhe finalizimin e raportit, MF mori asistencë teknike nga Lux Development në kuadër të projektit Fondi për Zhvillimin e Kapaciteteve Njerëzore (Human Capacity Development Fund - HCDEF). Drafti i parë narrativ i raportit u nda me OECD / SIGMA për shqyrtim, i cili gjithashtu ofroi ekspertizë për të adresuar mangësitë e identifikuara dhe për të përfunduar raportin. Sidoqoftë, raporti për shkak të ndikimit të pandemisë Covid-19 nuk u diskutua me shoqërinë civile, si rezultat i vështirësive logjistike dhe teknike për të akomoduar një proces të tillë për MF. Ngarkesa e punës për MF është rritur ndjeshëm si rezultat i Covid-19, veçanërisht në planifikimin dhe zbatimin e politikave për lehtësimin e ndikimit ekonomik të pandemisë. Kjo shënon herën e parë që raporti nuk është konsultuar me OSHC-të.

Për sa i përket kontekstit më të gjerë të zbatimit të veprimeve të planifikuara të reformës në 2019, është e rëndësishme të theksohet se ka pasur një moment të rëndësishëm pozitiv që është krijuar me konfirmimin nga ana e Komisionit Evropian, të Kontratës Sektoriale të Reformës në MFP në kuadrin e instrumentit të Mbështetjes Buxhetore (SBS). Sidoqoftë, si rezultat i zhvillimeve jashtë kontrollit të MF, kryesisht zgjedhjeve të parakohshme dhe vonesës në formimin e qeverisë së re në 2019, ka pasur pengesa signifikante në koordinimin dhe mobilizimin e institucioneve dhe vonesa në zbatimin e veprimeve të planifikuara. Pavarësisht nga vështirësitë, rezultatet për vitin 2019 në lidhje me zbatimin e veprimeve të planifikuara nën SRMFP janë mbresëlënëse, me 65% të tyre të implementuara, si dhe 63% të caqeve të indikatorëve të arritura. Raporti vjetor i SRMFP konkludon zbatim të kënaqshëm të SRMFP në vitin 2019.

Grupi Koordinues i MFP (GKMFP), në fillim të vitit 2019 mbështetur nga SIGMA, përgatiti Raportin Vjetor 2018 mbi zbatimin e SRMFP. Fillimisht raporti u prezantua dhe diskutua në Këshillin Ministror të Reformës së Administratës Publike (KMRAP) më 13 maj 2020, ndërsa u prezantua dhe diskutua gjithashtu në Takimin e Dialogut të MFP të mbajtur më 21 maj 2019. Procesverbalet e takimit të Dialogut të MFP u prezantuan në takimin e Grupit të Veçantë të RAP të mbajtur më 22 Maj 2020. GKMFP gjithashtu ka përgatitur Raportin Gjashtë Mujor 2019 mbi zbatimin e SRMFP dhe Raportin Vjetor 2018 mbi zbatimin e Indikatorëve Variabil. Raporti gjashtë mujor u shërbeu institucioneve përgjegjëse për të identifikuar jo vetëm progresin dhe sfidat në zbatimin e reformave të MFP, por edhe masat mitiguese për të adresuar sfidat. GKMFP mbajti më shumë se 9 takime, duke përfshirë disa punëtori të mbështetura nga projekti Project Preparation Facility - PPF, projekti i BE në Ministrinë e Integritetit Evropian. Raporti Gjashtëmujor u prezantua në Takimin e Dialogut të MFP, të mbajtur në 23 Shtator 2019, me praninë e partnerëve zhvillimor dhe organizatave të shoqërisë civile (OSHC).

Gjatë vitit 2019, kemi tejkaluar cakun e planifikuar të numrit të tatimpaguesve që deklarojnë vullnetarisht të ardhurat, nga 67,702 në 73,164. Gjithashtu, në vitin 2019, caku i planifikuar (30%) për uljen e nivelit të borxhit tatimor si përqindje e të hyrave totale vjetore, u tejkalua me shtatë përqind (37%). Gjithashtu, përqindja e ruajtjes së nivelit të shpenzimeve kapitale të planifikuara në raport me strukturën e shpenzimeve të përgjithshme, u tejkalua lehtë nga 33% në 33.20%. Gjatë vitit 2019, kemi certifikuar 95% të auditorëve të brendshëm, që është një rritje prej 15% nga caku i planifikuar prej 80%. Gjithashtu, institucionet tejkaluan përqindjen e rekomandimeve të adresuara të lëshuara nga Zyra Kombëtare e Auditimit nga 34% në 39%. Gjatë vitit 2019, kemi integruar shtatë sisteme të TI sipas caktit të planifikuar.

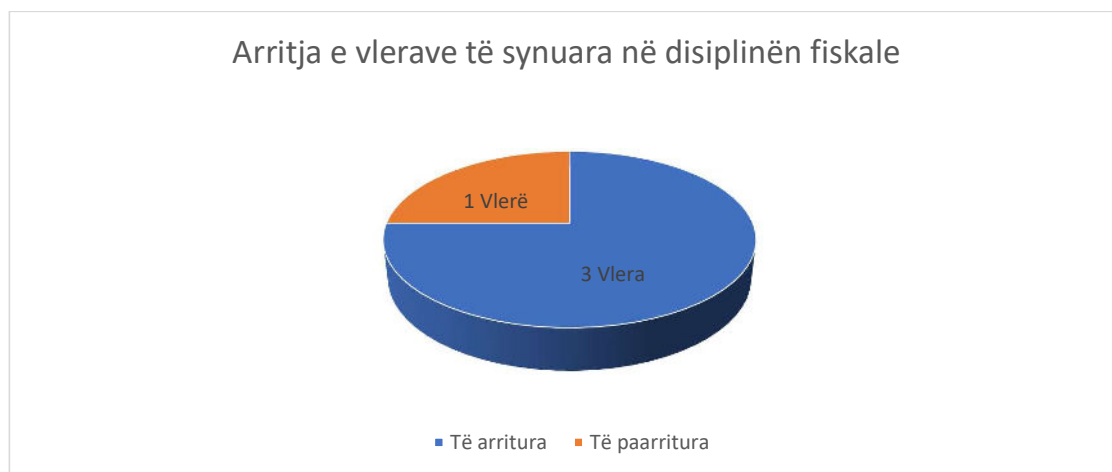
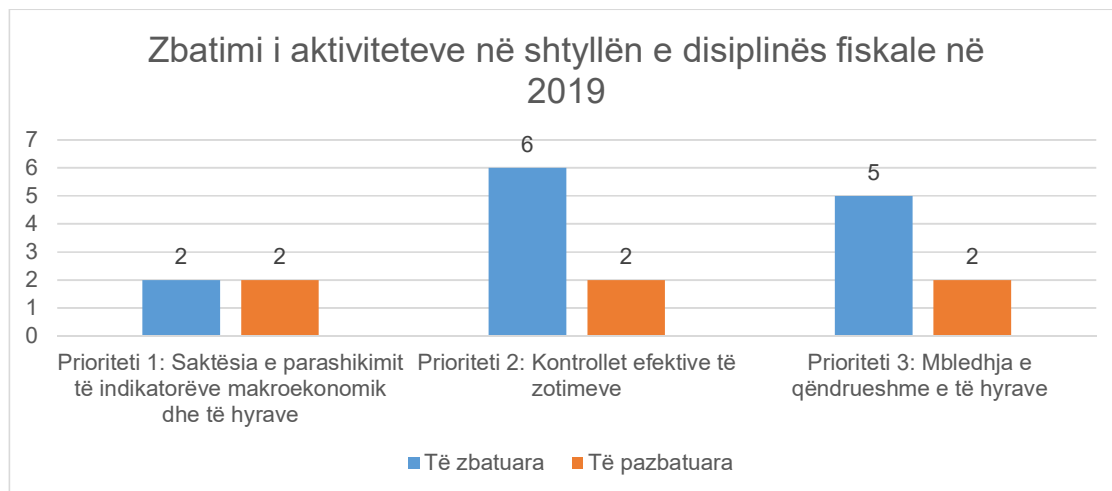
Tabela 1.- Kartela raportuese e nivelit të rezultateve të indikatorëve për SRMFP në 2019

INDIKATORI	BAZA	Vlera e synuar 2019	ARRITUR
<u>Shtylla 1: Disiplina fiskale</u>			
1.1. Shmangia e parashikimit të të hyrave tatimore në krahasim me të hyrat e realizuara	(-1.10%)	-6% to +12%	-4.00%
1.2. Borxhet e pakryera të pagesave deri në fund të vitit fiskal si % e totalit të shpenzimeve.	4.3%	3%	3.7%
1.3.1 Numri i tatimpaguesve që i deklarojnë të ardhurat në mënyrë vullnetare.	62,886	67,702	73,164
1.3.2 Ulja e nivelit të borxhit tatimor si përqindje e të hyrave totale vjetore.	35%	30%	37%
<u>Shtylla 2: Efikasiteti alokues</u>			
2.1 Përqindja e shmangies mesatare ndërmjet kufirit të KASH dhe kufirit vjetor buxhetor për OB-të.	7.15 %	6.5 %	8.97%
2.2.1 Përqindja e shmangies së ekzekutimit të përgjithshëm të buxhetit qendror krahasuar me buxhetin e aprovuar në nivelit qendror.	-14.90%	-7.5% and +7.5%	13.3%
2.2.2 Nr. i transfereve gjatë vitit fiskal.	178	140	137
2.3.1 Numri i ri-alokimeve për OB të nivelit qendror.	55	45	63
2.3.2 Ruajtja e nivelit të shpenzimeve kapitale të planifikuara në raport me strukturën e shpenzimeve të përgjithshme.	33.00%	33.00 %	33.20%
<u>Shtylla 3: Efikasiteti operacional</u>			
3.1.1 Përqindja e përdorimit të Procedurës së Negociuar pa publikim.	12,98 %	9%	8.76%
3.1.2. Përqindja vjetore e vlerës së kontraktuar të mallrave dhe shërbimeve nga AQP në krahasim me vlerën e kontraktuar vjetore të mallrave dhe shërbimeve në PP.	12%	≥ 14%	15.84%
3.2.1 Përqindja e auditorëve të brendshëm të certifikuar.	50%	80%	95%
3.2.2 Përqindja e implementimit të rekomandimeve nga menaxhmenti.	51%	55 %	51.32%
3.3.1 Përqindja e raporteve të auditimit të shqyrtuara nga Komisioni për Mbikëqyrje të Financave Publike.	10%	15 %	12.00%
3.3.2 Përqindja e rekomandimeve të adresuara të lëshuara nga Zyra Kombëtare e Auditimit.	32%	34%	39%
3.3.3 Përqindja e rekomandimeve të pa adresuara të lëshuara nga Zyra Kombëtare e Auditimit.	37%	34%	32%
<u>Shtylla 4: Çështjet e ndërlidhura të MFP</u>			
4.1. Numri i sistemeve të Integruara.	0	7	7
4.2. Buxhetimi dhe raportimi sipas tabelës së llogaritjeve që është në pajtim me GFS 2014.	Nuk ekziston	Planifikimi i Buxhetit sipas GFS 2014	Standardi GFS 2014 në përdorim.
4.3.1 Numri i programeve të trajnimit për MFP.	N/A	Studimi i fisibilitetit	Nuk është përfunduar.
4.3.2 Numri i zyrtarëve të trajnuar në fushën e MFP.	NA	NA	NA

Shtylla I: Disiplina Fiskale

Shtylla e parë synon të krijojë një kornizë të kujdesshme makroekonomike dhe politike fiskale me synimin për të forcuar mbikëqyrjen financiare dhe administrimin e rreziqeve fiskale. Ministria e Financave (MF) vazhdoi të punojë në përforcimin e kornizës afatmesme makro-fiskale dhe eliminimin e rrezikut të paragjyimeve sistematike në parashikimet e të hyrave. Kjo nuk përparoi plotësisht siç ishte planifikuar. Shtylla e Disiplinës Fiskale përfshin tre prioritetet që kanë të bëjnë me forcimin e parashikimeve makroekonomike, uljen e vonesave të pagesave dhe zgjatjen e bazës tatimore duke luftuar evazionin fiskal. Gjatë vitit 2019, gjithsej 19 aktivitete ishin planifikuar për disiplinën fiskal, dhe gjithsej 13 ishin zbatuar plotësisht ndërsa gjashtë (6) aktivitetet e mbetura nuk janë zbatuar ose janë në zbatim. Kjo shtyllë përmban gjithsej katër (4) indikatorë, ku 80% janë arritur në vitin 2019.

Përparimi i saktësisë së parashikimit të treguesve makroekonomikë, përfshirë parashikimet ekonomike, ndërtimin e kapaciteteve dhe avancimin e modelit makro-ekonomik është shumë i rëndësishëm për Qeverinë e Republikës së Kosovës. Në këtë kontekst synon të rrisë transparencën përmes publikimit të metodologjisë së parashikimeve ekonomike. Arritja e këtij prioriteti përmirëson cilësinë e informacionit të nevojshëm për vendimmarrësit politikë dhe do të krijojë një bazë të shëndoshë për bashkëpunim efektiv me partnerët financiarë ndërkombëtarë dhe në veçanti me BE-në, duke adresuar rekomandimet e Komisionit Evropian nga Takimi i Dialogut Ekonomik dhe Financiar midis BE-së dhe Ballkanit Perëndimor.

Në prioritetin e parë, saktësia e parashikimit të treguesve makroekonomikë dhe të të hyrave ruhet dhe përmirësohet. Devijimi mesatar i parashikimit të rregullt të të hyrave në krahasim me të hyrat aktuale për 2019 është -4.0%, i cili siguron një trend pozitiv drejt vlerës së synuar për 2019 dhe për 2020. Prioriteti i parë, synon të përforcojë kornizën afatmesme makro-fiskale dhe të sigurojë saktësinë e parashikimeve të të hyrave. Është arritur progres në rritjen e ndërtimit të kapaciteteve të njësishë makroekonomike duke mbajtur module trajnimi mbi modelimin makroekonomik, projektionin e të hyrave, ndikimin fiskal dhe temat përkatëse. Pritet të vazhdohet me trajnimet që do të ndikojnë në rritjen e kapaciteteve profesionale të kësaj njësie. Gjatë vitit raportues, u krijuan dy nën-modele; modeli i parashikimit të BPV-së, sipas aktiviteteve ekonomike dhe modeli i Llogaritshëm i Ekuilibrit të Përgjithshëm. Gjatë vitit 2020, avancimi i modelit Makro-Ekonomik do të vazhdojë, sikurse edhe krijimi i nën-modeleve të tjerë për parashikimin e treguesve makroekonomikë dhe fiskalë. Por gjatë vitit raportues nuk ka zhvillime në botimin e metodologjisë për hartimin e parashikimit ekonomik dhe asnjë dokument analitik nuk është hartuar ende me opsione në lidhje me krijimin e një organi të pavarur për mbikëqyrjen fiskale, për konsultime të mëtejshme me palët e interesit

Lidhur me prioritetin e dytë, kontrollin efektiv të zotimeve, indikatori i vonësive të theksuara të pagesave deri në fund të vitit fiskal si përqindje e shpenzimeve totale për vitin 2019 raportohet të jetë 3.7%, larg vlerës së synuar për këtë vit (3%) dhe vlerës së synuar prej 2% për vitin 2020. Prioriteti dy, përqendrohet të sigurojë arritjen e vlerës së synuar të uljes së vonësive në pagesa duke rritur pajtueshmërinë me kontrollet e aplikueshme të zotimeve. Edhe pse indikatori i performancës nuk është arritur, puna ka përparuar mirë për disa aktivitete. Gjatë vitit 2019, Arkivi Elektronik është integruar në SIMFK dhe përparim është shënuar edhe në ngritjen e kapaciteteve të zyrtarëve publikë duke mbajtur konferenca dhe trajnime në lidhje me aktet e reja nënligjore, udhëzimet dhe rregulloret. Gjatë këtij viti raportues, NJQH/MFK ka monitoruar 6 Subjekte të Sektorit Publik (SSP) për sigurimin e cilësisë dhe zbatimin e menaxhimit financiar dhe kontrollit. Në fund të çdo monitorimi, u përpiluan gjashtë raporte për secilën nga SSP-të.

Libri i Përshkrimit të Proceseve është vënë në praktikë për 5 pilot komuna, i cili përfshin të gjitha aktivitetet që zhvillohen brenda një SSP/OB. Vitin e ardhshëm mbështetja do të shtrihet në 10 komuna të tjera. Raporti vjetor i konsoliduar për sistemin e KBFP u hartua dhe aprovua nga Qeveria e Republikës së Kosovës. Zhvillime të reja pozitive janë shënuar edhe në hartimin e kornizës ligjore për rregullimin e zotimeve tre-vjeçare, duke propozuar dy iniciativa: (a) Në Ligjin për Buxhetin për vitin 2020, një nen të veçantë (neni 12.9) për rregullimin e zotimeve shumëvjeçare; (b) Thesari në kuadër të SIMFK ka ngritur dhe testuar sistemin për implementim të zotimeve tre-vjeçare.

Duhet të bëhen më shumë përpjekje në disa fusha specifike si: miratimi i legjislacionit dhe zbatimi i rregulloreve financiare. Edhe pse u hartua drafti i rregullores për Monitorimin dhe Raportimin e Vonësive të Pagesave nga OB-të, ajo duhet të miratohet në mënyrë që të fillojë në baza tremujore për monitorimin, vonesat e pagesave dhe pajtueshmërinë me planin e kontabilitetit të OB-ve. Gjithashtu nuk ka zhvillime të reja në ndryshimin e parimit të kontabilitetit nga baza cash në bazë accrual, edhe pse MF në raportin e saj vjetor financiar ka prezantuar disa elemente mbi bazën e parimit accrual në formën e shpalosjes së shënimeve si të arkëtueshmet, të pagueshmet, asetet etj.

Është raportuar për një progres shumë të mirë në prioritetin e tretë, ku të dy indikatorët e ATK-së, numri i tatimpaguesve që deklarojnë të ardhurat e tyre vullnetarisht dhe ulja e nivelit të borxhit tatimor si përqindje e të hyrave totale vjetore kanë tejkaluar caqet e përcaktuara për vitin 2019. Prioriteti tre, tregon rëndësinë për të rritur nivelin e mbledhjes së të hyrave nga taksat dhe doganat përmes rritjes së kapacitetit të administratave tatimore dhe doganore dhe përmirësimit të pajtueshmërisë së tatimpaguesit dhe uljes së evazionit fiskal

dhe ekonomisë joformale. Në mënyrë që të arrihet mbledhja e qëndrueshme e të hyrave, Administrata Tatimore e Kosovës (ATK) ka progres duke operacionalizuar njësinë për trajtimin e mosdeklaruesve dhe deklaruesve me vonesë, duke rritur përputhshmërinë e regjistrimit në kohë.

Progres është shënuar gjithashtu edhe në vlerësimin e automatizuar të rrezikut për të mundësuar aprovimin dhe pagesën e menjëhershme të TVSH-së që paraqet rrezik të ulët. Aktualisht koha mesatare e realizimit të rimbursimit është 19.8 ditë. Për të siguruar mbledhjen e të hyrave, Dogana e Kosovës (DK) ka raportuar disa arritje në kuadër të luftimit të aktiviteteve kundër kontrabandës, ekonomisë joformale dhe mbrojtjes së shoqërisë. Gjithashtu gjatë periudhës së raportimit 745 zyrtarë doganorë u trajnuan në fusha të ndryshme të trajnimit profesional, menaxherial dhe teknik. Trajnimi dhe seminari u mbajt me zyrtarë të zyrave komunale të tatimit në pronë, në mënyrë që të paraqiten inovacionet dhe reformat e përcaktuara me Ligjin e ri Nr. 06/L-005 për Tatimin në Pronë të Paluajtshme. Në mungesë të ofertave të përgjegjshme, projekti "Automatizimi i regjistrimit dhe kontrollit të tranzitit përmes integritetit të sistemit RFID (sistemi i monitorimit doganor)" pritet të ritenderohet vitin e ardhshëm. Kontrata për Modernizimin e sistemit të teknologjisë së informacionit në Doganën e Kosovës është finalizuar, vitin e ardhshëm pritet të fillojë zbatimin.

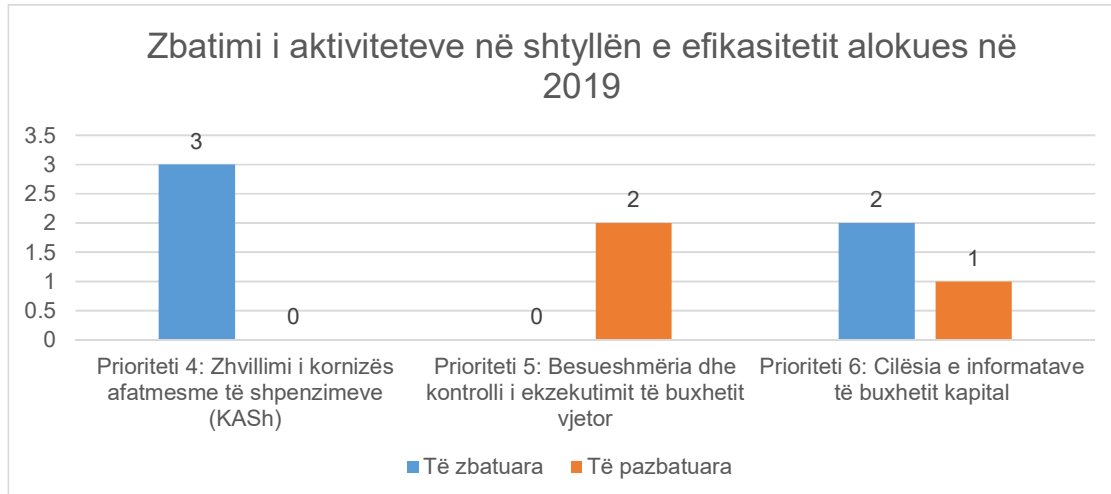
Shtylla II: Efikasiteti Alokues

Shtylla II synon të sigurojë përdorim efikas dhe efektiv të resurseve të miratuara buxhetore duke forcuar ekzekutimin efikas të buxhetit përmes lidhjes së Strategjisë Kombëtare dhe planifikimit të buxhetit për tre vitet e ardhshme. Progresi është shënuar në realizimin e aktiviteteve, veçanërisht në zhvillimin e Kornizës Afatmesme të Shpenzimeve (KASH). Matur kundrejt synimeve të vendosura në SRMFP, kjo shtyllë paraqet një pamje të përzier në lidhje me progresin. Kjo shtyllë përfshin tre prioritetet që kanë të bëjnë me rritjen e mëtejshme të rolit të KASH si dokument planifikimi, forcimin e besueshmërisë në buxhetin vjetor dhe menaxhim më efikas dhe efektiv të investimeve publike. Gjatë vitit 2019 ishin planifikuar gjithsej tetë (8) aktivitete për efikasitetin e alokimit, ku gjithsej pesë (5) janë zbatuar, ndërsa tre (3) të mbetura nuk janë implementuar ose janë në implementim. Efikasiteti i alokimit përmban pesë (5) indikator në total, dhe në vitin 2019, 60% e tyre u arritën.

Forcimi i besueshmërisë së buxhetit vjetor përmes përmirësimit të planifikimit të buxhetit dhe pajtueshmërisë me kornizën makro-fiskale, si dhe objektivave strategjike të qeverisë, është një përparësi e vazhdueshme e SRMFP. Është vlerësuar se ekziston një trend i qëndrueshëm në forcimin e planifikimit vjetor të buxhetit dhe qëndrueshmërinë e korrelacionit vjetor të buxhetit me politikat strategjike publike dhe kornizën makro-fiskale, megjithatë ka ende disa reforma që kërkojnë përpjekje shtesë. Për vitin 2019, Përqindja e shmangies së ekzekutimit të përgjithshëm të buxhetit qendror krahasuar me buxhetin e aprovuar në nivelin qendror është 13.3%. Ky indikator është nën vlerën e synuar për vitin 2019, pasi ky devijim vjen kryesisht si rezultat i mosekzekutimit të projekteve kapitale nga mekanizmi i klauzolës së investimeve.

Përqindja e shmangies mesatare ndërmjet kufirit të KASH dhe kufirit vjetor buxhetor për OB-të për vitin 2019 është 8.97%, e cila është nën vlerën e synuar për vitin 2019. Ky ndryshim midis buxhetit të planifikuar me KASH 2019-2021 me buxhetin e aprovuar për vitin 2019, vjen si rezultat i këtyre ndryshimeve, të cilat janë planifikuar me KASH dhe nuk kanë qenë në buxhet ose kanë qenë me shuma më të ulëta, p.sh. shuma prej 31 milion Euro e aprovuar nga Ministria e Shëndetësisë për blerjen e ilaçeve, i është caktuar Shërbimit Spitalor të

Kosovës; Klauzola e investimeve me KASH 2019-2021, në Ministrinë e Mjedisit dhe Planifikimit Hapësinor është zvogëluar në shumën prej 20 milion Euro, pa ndryshuar projektet, por duke ulur shumat për secilin projekt etj. Kjo do të përmirësohet duke intensifikuar bashkëpunimin e ngushtë me të gjitha Organizatat Buxhetore dhe Kabinetin e Ministrisë të Financave.

Veprimet kanë vazhduar në prioritetin e katërt për të zhvilluar një kornizë afatmesme të shpenzimeve (KASH) duke rritur më tej rolin e KASH si një dokument që lidh Strategjinë Kombëtare dhe planifikimin e buxhetit. Sidoqoftë, për shkak të ndryshimeve politike, ndryshimet në orientimet strategjike reflektohen në shifrat e buxhetit dhe KASH, prandaj, gjatë vitit 2019 raportohet se përqindja e shmangies mesatare ndërmjet kufirit të KASH dhe kufirit vjetor buxhetor për OB-të është 8.97%. Ky indikator është larg vlerës së synuar prej 6.5% për vitin 2019, duke e bërë më të vështirë arritjen e tij edhe në vitin 2020.

Prioriteti i katërt synon të lidhë më mirë Strategjinë Kombëtare dhe planifikimin e buxhetit për tre vitet e ardhshme. Është raportuar progres në performancën e përgjithshme për këtë prioritet. Së pari, duke forcuar kapacitetet për hartimin e vlerësimit të ndikimit të buxhetor (VNB) të nismave të reja qeveritare, ku rreth 100 zyrtarë të OB-ve u këshilluan dhe trajnuan për vlerësimin e ndikimit buxhetor. Gjatë vitit 2019, sipas udhëzimeve të lëshuara nga MF, për të përgatitur KASH, është siguruar që OB-të në kërkesat e tyre për fondet buxhetore t'u japin përparësi masave dhe aktiviteteve të planifikuara në SKZH dhe në përputhje me përparësitë e identifikuara në Deklaratën e Prioriteteve. Zhvillimet e reja pozitive raportohen

në vlerësimin e ndikimit të politikave të propozuara me ndikim në të hyrat dhe shpenzimet e buxhetit. Në opinionet e OB të vlerësimit të ndikimit buxhetor, është përfshirë edhe konfirmimi nga Departamenti i Buxhetit ku shprehet mbi saktësinë e kostove të paraqitura në formularin e VNB-së.

Në prioritetin e pestë, indikator i që lidhet me përqindjen e devijimit të ekzekutimit të përgjithshëm të buxhetit krahasuar me buxhetin e aprovuar në nivelin qendror shënon progres krahasuar me vlerën bazë por nuk ka arritur vlerën e synuar për vitin 2019. Në lidhje me indikatorin e dytë të këtij prioriteti, konkludohet se ka pasur një rënie të numrit të transfereve, ku gjatë vitit fiskal 2019 u bënë 137 transfere, duke arritur vlerën e synuar për këtë vit prej 140 transfereve. Prioriteti i pestë synon të sigurojë përdorim efikas dhe efektiv të burimeve të miratuara buxhetore duke forcuar ekzekutimin efikas të buxhetit përmes zbatimit të Udhëzimit Administrativ (UA) për transferet – ri-alokimet. Megjithatë ky UA është aprovuar nga Ministri i Financave dhe u mbajtën trajnimet e zyrtarëve të OB për zbatimin e këtij UA, zbatimi i tij u shty në Janar 2020. Asnjë progres nuk u shënuar në lidhje me hartimin e dokumentit analitik për menaxhimin e performancës. Vitin e ardhshëm pritet të krijohet grupi punues.

Në prioritetin e gjashtë, indikator i që lidhet me numrin e ri-alokimeve për OB-të e nivelit qendror nuk arriti të arrihej. Gjatë vitit 2019, numri i ri-alokimeve ishte 63 krahasuar me 55 siç ishte në vitin bazë, si dhe me vlerën e synuar prej 45 ri-alokimeve. Për sa i përket Indikatorit të dytë në lidhje me ruajtjen e nivelit të shpenzimeve kapitale të planifikuara në raport me strukturën e shpenzimeve të përgjithshme, raportohet të jetë 33.20%, duke tejkaluar me 0.20% vlerën e synuar për këtë vit. Prioriteti i gjashtë përqendrohet në menaxhimin efikas dhe efektiv të planifikimit dhe monitorimit të investimeve publike përmes sistemit të Programit të Investimeve Publike (PIP). Lidhur me investimet publike, dy Udhëzime të reja Administrative (UA), i pari për kriteret e përzgjedhjes dhe prioritizimit të projekteve kapitale dhe i dyti për përcaktimin e projekteve kapitale, u miratuan nga Ministri i Financave. Këto UA kishin për qëllim krijimin e kriterëve të reja për prioritizimin dhe vlerësimin e projekteve të investimeve kapitale. Zbatimi i tyre do të jetë një sfidë për vitin 2020. Gjatë vitit 2019, janë mbajtur disa trajnime për zbatimin e UA dhe për sistemin PIP.

Shtylla III: Efikasiteti Operacional

Shtylla III synon të përforcojë prokurimin publik, kontrollin e brendshëm dhe auditimin e jashtëm. Kjo shtyllë përfshin tre prioritete në lidhje me përmirësimin e fushës së prokurimit publik, avancimin e auditimit dhe kontrollin e brendshëm si dhe avancimin e auditimit të jashtëm. Gjatë vitit 2019 ishin planifikuar gjithsej 15 aktivitete për efikasitetin operacional, ku dhjetë (10) janë implementuar plotësisht, ndërsa pesë (5) të mbetura nuk janë zbatuar ose janë në zbatim. Kjo shtyllë përmban shtatë (7) indikator në total, që në vitin 2019 janë arritur 71% përqind. Në këtë shtyllë të SRMFP, janë ndërmarrë veprime për të rritur kapacitetet teknike, sistemore dhe njerëzore për realizimin e parimit kryesor në prokurimin publik "vlera për para". Të gjitha këto kanë rezultuar në ruajtjen e trendit në rritje të garancive për sigurimin e përdorimit efikas dhe transparent të fondeve publike.

Lidhur me indikatorin e parë, përqindja e përdorimit të Procedurës së Negociuar pa publikim është ulur në 8.76%. Vlera e synuar për vitin 2019 është arritur. Ky indikator ndikon pozitivisht në arritjen e vlerës së synuar për vitin 2020. Indikator i dytë tregon një progres të

kënaqshëm gjatë vitit 2019. Agjencia Qendrore e Prokurimit (AQP) ka bërë prokurime për furnizime dhe shërbime në vlerë prej 54,900,347,42 € ose 15,84% e vlerës së kontratës vjetore të mallrave dhe shërbime në Prokurimin Publik. Nuk raportohet progres i kënaqshëm në përqindjen e zbatimit të rekomandimeve nga menaxhmenti i lartë. Kështu, për rekomandimet e vitit 2017, të cilat duhet të zbatoheshin në vitin 2018, është raportuar se ka arritur vlerën prej 51.32% të rekomandimeve të zbatuara, 30.86% të rekomandimeve janë në proces dhe 17.82% e rekomandimeve nuk janë zbatuar. Sa i përket rekomandimeve të lëshuara për vitin 2018 dhe të cilat janë zbatuar gjatë vitit 2019, ato do të paraqiten në raportin e monitorimit për vitin 2020.

Në prioritetin e shtatë - Prokurimi Publik, u arrit një progres në zbatimin e parimit "vlera për para" duke zvogëluar përdorimin e procedurës me negociim pa publikim në 8.76%. Ky indikator ndikon pozitivisht në arritjen e vlerës së synuar për vitin 2020. Në lidhje me indikatorin e dytë, është shënuar një progres i kënaqshëm gjatë vitit 2019. Agjencia Qendrore e Prokurimit (AQP) realizoi prokurime për furnizime dhe shërbime në vlerë prej 15,84% kundrejt vlerës vjetore të kontraktuar të mallrave dhe shërbimeve në PP. Prioriteti shtatë, synon të rrisë kapacitetet teknike, sistimore dhe njerëzore për realizimin e parimit kryesor në prokurimin publik "vlera për para".

Indikatorët e performancës së këtij prioriteti janë arritur dhe është bërë një përparim thelbësor. AQP-ja ka zhvilluar procedura sipas LPP-së dhe ka ndihmuar institucionet në menaxhimin e kontratave përmes interpretimeve, sqarimeve dhe takimeve të përbashkëta. Progresi është shënuar gjithashtu në punësimin e personelit të ri dhe rritjen e ngritjen e kapaciteteve.

Përmirësimet janë bërë gjithashtu në sistemin e prokurimit elektronik për kryerjen e aktiviteteve të prokurimit, duke rritur efikasitetin, konkurrencën dhe transparencën gjatë zhvillimit të aktiviteteve të prokurimit të autoriteteve kontraktuese (AK), në nivelin kombëtar. Gjatë kësaj periudhe raportuese, përmes platformës së prokurimit elektronik, është e mundur të kryhet një monitorim gjithëpërfshirës i ciklit të aktiviteteve të prokurimit publik në mënyrë që të zvogëlohet numri i aktiviteteve të anuluar. Ka disa vonesa të ndryshmeve në sistemin e Prokurimit Publik. Edhe pse në fillim të vitit raportues, u krijua një grup punues për trajtimin e legjislacionit në fushën e prokurimit publik, këto ndryshime janë ende në proces të finalizimit.

Në Prioritetin e tetë, fuqizimi i mëtijshëm i auditimit të brendshëm është arritur duke rritur numrin e auditorëve të brendshëm të certifikuar në 95%. Ndërsa për indikatorin në lidhje me përqindjen e rekomandimeve të zbatuara nga menaxhmenti i lartë nuk raportohet ndonjë progres i kënaqshëm. Kështu, për rekomandimet e vitit 2017, të cilat duhet të zbatohen në vitin 2018, është raportuar se ka vetëm 51.32% të rekomandimeve të zbatuara, 30.86% rekomandime në proces dhe rreth 17.82% rekomandime të pazbatuara. Prioriteti i tetë, synon të forcojë disiplinën financiare, kontrollin dhe transparencën përmes Auditimit të Brendshëm dhe Kontrollit të Menaxhimit Financiar të përmirësuar në nivelet qendrore dhe lokale. Është bërë përparim i mirë edhe pse nuk janë arritur të gjithë indikatorët e performancës së rezultateve.

Është arritur progres në rishikimin e metodologjisë për monitorimin e Subjekteve të Sektorit Publik (SSP) dhe Njësive të Auditimit të Brendshëm (NJAB). Njësia Qendrore e Harmonizimit (NJQH) ka monitoruar 10 Njësi të Auditimit të Brendshëm në SSP të ndryshme në mënyrë që të sigurojë cilësinë e Auditimit të Brendshëm. Gjatë vitit raportues, janë mbajtur disa trajnime për tema të ndryshme dhe 32 kandidatë janë certifikuar në programin kombëtar për trajnimin dhe certifikimin e auditorëve të brendshëm të sektorit publik. Të gjitha këto trajnime do të ndihmojnë në forcimin e sistemit të kontrollit të brendshëm të financave publike të vlerësojë lidhjet e këtyre sistemeve në arritjen e objektivave, si dhe për të vlerësuar rreziqet që lidhen me sistemet në arritjen e qëllimeve të qeverisë dhe për të ndihmuar në ngritjen e standardeve të qeverisjes.

Prioriteti i nëntë ka të bëjë me forcimin e auditimit të jashtëm. Lidhur me indikatorin e parë, përqindja e raporteve të auditimit të shqyrtuara nga Komisioni për Mbikëqyrje të Financave Publike është 12%. Ky indikator është përmirësuar në krahasim me vitin bazë, por nuk e ka arritur vlerën e synuar për vitin 2019. Në lidhje me indikatorin e dytë, përqindja e rekomandimeve të adresuara të lëshuara nga Zyra Kombëtare e Auditimit, është arritur të zbatohet në masën 39%, që është një rritje me 7% krahasuar me vitin bazë dhe një tejkalim prej 5% krahasuar me pikën e referencës për vitin 2019. Në lidhje me indikatorin e tretë, përqindja e rekomandimeve të pa adresuara të lëshuara nga Zyra Kombëtare e Auditimit, për vitin 2019 ka shënuar një ulje prej 32%, duke shënuar progres për këtë indikatorë krahasuar me vitin bazë dhe me vlerën e synuar prej 34% për këtë vit.

Prioriteti nëntë, synon forcimin e funksionit të mbikëqyrjes së jashtme në përputhje me standardet ISSAI (Standardet Ndërkombëtare të Institucioneve Supreme të Auditimit - SNISA) duke rritur kapacitetin e auditorëve të Zyrës Kombëtare të Auditimit (ZKA), kështu që vlera e tyre dhe përfitimet e shoqërisë të maksimizohen. Pati një rritje në përqindjen e rekomandimeve të auditimit të pranuar dhe zbatuara nga të audituarit. Gjatë vitit 2019, u hartua ligji që synon të ruajë mandatin dhe pavarësinë funksionale dhe financiare të institucionit në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Auditimit (SNA). Në koordinim me Parlamentin dhe Qeverinë, iniciativa për të ndryshuar ligjin për Auditorin e Përgjithshëm dhe Zyrën Kombëtare të Auditimit do të azhurnohet përsëri në vitin 2020. Gjatë vitit 2019, ZKA ka vazhduar bashkëpunimin me Kuvendin, e në veçanti me Komisionin për Buxhet dhe

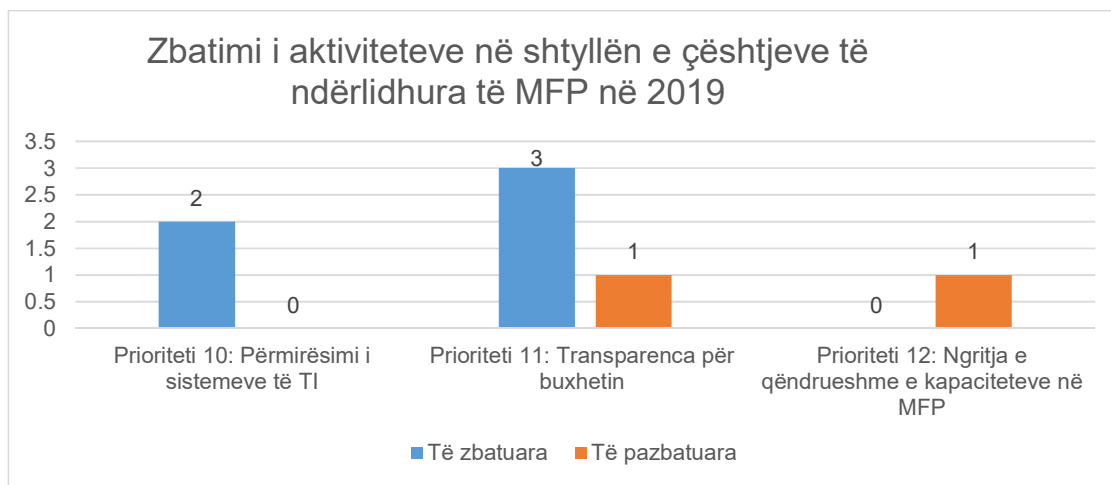
Transfere (KBT) dhe Komisioni për Mbikëqyrjen e Financave Publike (KMFP). Për vitin e ardhshëm, ky bashkëpunim pritet të forcohet edhe më tej.

Ndërsa procedurat e prokurimit kanë përfunduar dhe kontratat për zhvillimin e softuerit të auditimit janë nënshkruar, grupi i punës i caktuar nga Auditori i Përgjithshëm në bashkëpunim me kontraktuesin po punon për ndërtimin e sistemit dhe organizimin e trajnimeve. Manuali për auditimet e rregullsisë (auditimet financiare dhe të pajtueshmërisë) dhe Udhëzimi për menaxhimin e cilësisë, të azhurnuara në përputhje me SNISA, janë në proces të azhurnimit dhe pritet të përfundojnë deri në vitin 2020. Duhet më shumë përpjekje për të finalizuar azhurnimin e Manualit për auditimet e performancës dhe pakon e dokumenteve. Trembëdhjetë (13) nga pesëmbëdhjetë (15) raportet e auditimit të performancës u zbatuan dhe u publikuan nga Zyra Kombëtare e Auditimit (ZKA). Një raport i auditimit të performancës u miratua me vonesë nga Auditori i Përgjithshëm në fillim të Janarit 2020, dhe një tjetër nuk është publikuar me kohë për shkak të shpërndarjes së Kuvendit në Korrik 2019 dhe njoftimit të zgjedhjeve të reja. Me vendim të Auditorit të Përgjithshëm, ky auditim u hoq nga plani i auditimit, derisa Kuvendi të vendosë për hapat e mëtejshëm.

Shtylla IV: Çështjet e ndërlidhura të MFP

Çështjet që lidhen me MFP adresohen përmes tre Prioriteteve në SRMFP. Reformat përqendrohen në Përmirësimin e sistemeve të TI-së, Transparencën e Buxhetit dhe Ndërtimin e Kapaciteteve të Qëndrueshme në MFP. Ai gjithashtu përfshin pjesëmarrjen e shoqërisë civile dhe angazhimin e qytetarëve. Shtylla e katërt, përfshin tre prioritete që lidhen me përmirësimin e sistemeve të TI-së, avancimin e raportimit në përputhje me standardin e FMN-së GFSM 2014 dhe rritjen sistematike dhe të qëndrueshme të kapaciteteve të nëpunësve civilë në MFP. Gjatë vitit 2019 ishin planifikuar gjithsej shtatë (7) aktivitete dhe pesë (5) ishin zbatuar ndërsa dy (2) aktivitetet e mbetura nuk janë zbatuar ose janë në zbatim e sipër. Kjo shtyllë përmban gjithsej katër (4) indikatorë, por në vitin 2019 vlerat e synuara ishin planifikuar vetëm për tre (3) Indikatorë. Indikator i "Numri i zyrtarëve të trajnuar në fushën e MFP" nuk ka vlerë të synuar për vitin 2019, pasi këtë vit është planifikuar të zhvillohet studimi i fizibilitetit, përcaktimi i programeve nga fusha e MFP, dhe më pas në vitin 2020 numri i zyrtarëve të trajnuar.

Thesari ka përgatitur raportin sipas klasifikimit GFSM 2014 dhe ka publikuar të dhënat për 2011 deri 2018, bazuar në Librin e Përgjithshëm të Llogarive dhe Audituar nga ZKA, si dhe publikimin në GFS të raporteve tremujore dhe vjetore. Planifikimi Buxhetor sipas GFSM 2014 pritet të finalizohet gjatë vitit të ardhshëm. Pritet rishikimi i planit kontabël brenda vitit 2020 dhe si rrjedhojë, të miratohet struktura e re kontabël e harmonizuar me IPSAS dhe GFS. Ministria e Financave ka hartuar Dokumentin e Buxhetit Miqësor (Narrative) për vitin 2019 në të tre gjuhët (shqip, serbisht dhe anglisht). Ky dokument u botua në faqen e internetit të ministrisë në prill 2019. Në vitin 2019 ka pasur një mangësi në zbatimin e rishikimit të planifikuar të rregullores për planin e kontabël sipas kërkesave të reja të IPSAS dhe të rifreskohet diagrami i llogarive në harmoni me kërkesat e IPSAS dhe GFSM 2014.

Në prioritetin e dhjetë, në lidhje me përmirësimin e sistemeve të TI-së, është raportuar se shtatë (7) sisteme të TI-së janë integruar plotësisht midis Ministrisë dhe Agjencive brenda MF-së. Prioriteti dhjetë, synon të përmirësojë sistemet e teknologjisë së informacionit në mënyrë që të përmirësojë menaxhimin e financave publike. Është shënuar progres i mirë në arritjen e integritetit të 7 sistemeve TI sipas Planit të Veprimit. Këto sisteme përkatëse të TI-së⁵ tashmë komunikojnë dhe shkëmbejnë të dhëna automatikisht përmes një sistemi të përparuar të sigurisë dhe auditimit. Zhvillimi i DWH (Data Warehouse) dhe sistemit raportues (BI-Business Intelligence) është realizuar gjatë vitit 2019, duke përcaktuar kërkesat për të dhënat e nevojshme që duhet të jenë pjesë e deponisë së të dhënave. Gjatë vitit raportues, u krijuan kapacitetet harduerike të Qendrës së të dhënave financiare. Ky sistem është konfiguruar dhe është realizuar me sukses testimi.

Në prioritetin njëmbëdhjetë, Thesari përgatiti raportin sipas klasifikimit GFSM 2014 dhe publikoi të dhëna nga 2011 në 2018, bazuar në Librin e Përgjithshëm të Llogarive dhe të audituar nga ZKA, si dhe publikimin në GFS të raporteve tremujore dhe vjetore. Prioriteti synon të sigurojë pajtueshmërinë e informacionit mbi Buxhetin e Kosovës me FMN-në, përkatësisht standardin GFSM 2014. Është arritur progres në përgjithësi për këtë prioritet përveç rishikimit të Planit kontabël të Qeverisë. Ky aktivitet është planifikuar në planin legjislativ të MF për vitin 2020, për të rishikuar Rregulloren për planin kontabël sipas

⁵ SIMFK, ASICUDA Sistemi Doganor, Sistemi i Tatimeve, Sistemi PROTAX, Sistemi i Pagave, BDMS - Sistemi i Zhvillimit dhe Menaxhimit të Buxhetit dhe PIP

kërkesave të reja të SNKSP dhe të rifreskohet diagrami i llogarive në harmoni me kërkesat e IPSAS dhe GFSM 2014.

Gjatë vitit raportues, janë tre aktivitete të realizuara plotësisht që kanë të bëjnë me transparencën e buxhetit si parakusht për rritjen e vlerës së menaxhmentit të përgjegjshëm. Pas finalizimit të tabelave përkatëse midis llogarive në planin e kontabilitetit në SIMFK dhe GFSM 2014, do të jetë e mundur përgatitja automatike e raporteve të buxhetit në përputhje me GFSM 2014. Edhe këtë vit, MF ka hartuar dhe publikuar Dokumentin e Buxhetit Miqësor (Narrative) për vitin 2019 në të tre gjuhët. Portali i Transparencës është plotësisht funksional, duke vazhduar botimin e raporteve mujore, tremujore dhe vjetore.

Në prioritetin e dymbëdhjetë, i cili adreson ndërtimin e kapaciteteve në zonën e MFP në një mënyrë sistematike, të qëndrueshme dhe të integruar, është raportuar pa progres në zbatim. Përkundër sigurimit të mjeteve financiare, kapacitetet njerëzore mungonin në hartimin e dokumentacionit të tenderit për studimin e fizibilitetit. Përfundimi i Studimit është një parakusht për zbatimin e aktiviteteve të këtij prioriteti. Prioriteti dymbëdhjetë, synon të rrisë ndërtimin e kapaciteteve në fushën e MFP. Janë bërë shumë përpjekje, por ende Studimi i Fizibilitetit nuk është zbatuar. Edhe pse fondet janë siguruar, ka një vonesë në procedurat e tenderit. Vlerësimi i nevojave për trajnim në fushën e MFP parashikohet të realizohet si pjesë e studimit të fizibilitetit.

Table 2: Kartela raportuese e zbatimit të Aktiviteteve të SRMFP në 2019

AKTIVITETI	STATUSI	INSTITUCIONI
Shtylla 1: Disiplina Fiskale		
Prioritet 1: Saktësia e parashikimit të indikatorëve makroekonomik dhe të hyrave		
1.1 Sigurimi i kapaciteteve të mjaftueshme të njësive të makroekonomisë.	Zbatuar	DPMBNF
1.2 Publikimi i metodologjisë së hartimit të parashikimeve ekonomike.	Pa zbatuar	DPMBNF
1.3 Avancimi i modelit Makro-Ekonomik me qëllim të përmirësimit të parashikimit të indikatorëve kryesorë makroekonomik përfshirë edhe të hyrat tatimore.	Zbatuar	DPMBNF
1.4 Adresimi i rekomandimit të Komisionit Evropian nga takimi i dialogut ekonomik dhe financiar ndërmjet BE-së dhe Ballkanit Perëndimorë, 2018, (Shqyrtimi i opsioneve KEF).	Pa zbatuar	MF
Prioriteti 2: Kontrollat efektive të zotimeve		
2.1 Plotësim ndryshimet legjislative dhe zbatimi i Rregulloreve financiare.	Pa zbatuar	Thesari i Kosovës (THK)
2.2 Futja në përdorim e kontabilitetit të keshit të modifikuar në raportim.	Pa zbatuar	THK, Departamenti i Buxhetit (DB), NJQH
2.3 Zgjerimi i funksioneve të SIMFK.	Zbatuar	THK/OB
2.4 Zbatimi i Ligjit për Kontroll të Brendshëm të Financave Publike (KBFP).	Zbatuar	NJQH
2.5 Monitorimi i kontrollit të brendshëm në OB.	Zbatuar	NJQH
2.6 Zbatimi i përshkrimit të proceseve dhe standardit unik të menaxhimit të rrezikut.	Zbatuar	NJQH
2.7 Hartimi dhe dërgimi për aprovim në Qeveri i Raportit të konsoliduar vjetor për sistemin e KBFP.	Zbatuar	NJQH
2.8 Hartimi i infrastrukturës ligjore për rregullimin e zotimeve tre-vjeçare.	Zbatuar	THK, DB

Prioriteti 3: Mbledhja e qëndrueshme e të hyrave		
3.1 Rritja e përmbushjes së deklarimit me kohë.	Zbatuar	ATK
3.2 Vlerësimi automatik i rreziqeve për të mundësuar aprovimin e menjëhershëm dhe pagesën për TVSh të cilat janë me rrezik të ulët.	Zbatuar	ATK
3.3 Modernizimi i sistemit të teknologjisë informative.	Pa zbatuar	ATK
3.4 Intensifikimi i aktiviteteve për luftimin e kontrabandës	Zbatuar	Dogana e Kosovës (DK)
3.5 Luftimi i kontrabandimit të mallrave dhe lehtësimi i tregtisë.	Pa zbatuar	DK
3.6 Ngritja e kapaciteteve në DK për mbledhje të qëndrueshme të të hyrave.	Zbatuar	DK
3.7 Ngritja e kapaciteteve në Departamentin e Tatimit në Pronë (DTP) në implementimin e Ligjit të ri Nr. 06/L-005 të Tatimit në Pronën e Paluajtshme.	Zbatuar	DTP
Shtylla 2: Efikasiteti alokues		
Prioriteti 4: Zhvillimi i kornizës afatmesme të shpenzimeve (KASH)		
4.1 Fuqizimi i kapaciteteve për hartimin e vlerësimit të ndikimit buxhetor për nismat e reja qeveritare.	Zbatuar	DB
4.2 Avancimi i dokumenteve planifikuese (SKZH-Strategji Sektoriale – KASH)	Zbatuar	DB, ZKM/ZPS
4.3 Vlerësimi i ndikimit të politikave të propozuara me ndikim fiskal në të hyrat dhe shpenzimet buxhetore.	Zbatuar	DPMBNF, DB
Prioriteti 5: Besueshmëria dhe kontrolli i ekzekutimit të buxhetit vjetor		
5.1 Zbatimi i Udhëzimit Administrativ (UA) për transferimet – ri-alokimet.	Pa zbatuar	DB
5.2 Hartimi i dokumentit analitik për menaxhimin e performancës.	Pa zbatuar	DB
Prioriteti 6: Cilësia e informatave të buxhetit kapital		
6.1 Aprovimi i udhëzimit administrativ (UA) për kriteret përzgjedhëse dhe prioritetizimin e projekteve kapitale.	Pa zbatuar	DB
6.2 Organizimi i trajnimit për sistemin PIP (trajnimi i zyrtarëve të rinj si dhe rifreskimi i njohurive të zyrtarëve ekzistues).	Zbatuar	DB
6.3 Aprovimi i Udhëzimit Administrativ (UA) për definimin e projekteve kapitale.	Pa zbatuar	DB, THK
Shtylla 3: Efikasiteti operacional		
Prioriteti 7: Prokurimi Publik		
7.1 Zhvillimi i procedurave të centralizuara.	Zbatuar	AQP
7.2 Fuqizimi i AQP me personelin e nevojshëm dhe ngritja e kapaciteteve profesionale.	Zbatuar	AQP
7.3 Avancimi dhe fuqizimi i sistemit të e-prokurimit në kryerjen e aktiviteteve të prokurimit.	Zbatuar	KRPP
7.4 Monitorimi gjithëpërfshirës i ciklit të aktiviteteve të prokurimit publik me qëllim uljen e numrit të aktiviteteve të anuluar.	Zbatuar	KRPP
7.5 Ndryshimet ligjore në sistemin e Prokurimit Publik.	Pa zbatuar	KRPP
7.6 Trajnimi i zyrtarëve të prokurimit publik në nivel bazik dhe të avancuar.	Pa zbatuar	KRPP
Prioriteti 8: Fuqizimi i auditimit të brendshëm		
8.1 Harmonizimi i metodologjisë për monitorimin e NJAB me kërkesat e reja të Ligjit për KBFP.	Zbatuar	NJQH
8.2 Monitorimi i Njësive të auditimit të brendshëm	Zbatuar	NJQH
8.3 Hartimi i planit të trajnimit për auditorët e brendshëm dhe organizimi i trajnimeve sipas planit.	Zbatuar	NJQH, IKAP
Prioriteti 9: Fuqizimi i auditimit të jashtëm		
9.1 Ruajtja e pavarësisë institucionale të ZKA-së.	Zbatuar	ZKA
9.2 Avancimi i metodologjisë së auditimit, përmes automatizimit.	Pa zbatuar	ZKA
9.3 Përditësimi i Udhëzuesit për Auditime të Rregullsisë.	Pa zbatuar	ZKA
9.4 Zhvillimi i mëtejshëm i praktikës së auditimit të performancës së ZKA.	Pa zbatuar	ZKA
9.5 Përfshirja e Kuvendit në shqyrtimin e raporteve të Auditimit.	Zbatuar	ZKA
9.6 Mbikëqyrja/Përcjellja e zbatimit të rekomandimeve të ZKA-së.	Zbatuar	THK

Shtylla 4: Çështjet e ndërlidhura të MFP		
Prioriteti 10: Përmirësimi i sistemeve të TI		
10.1 Integrimi i sistemeve të TI në MF dhe agjencitë e saja vartëse.	Zbatuar	DTI
10.2 Krijimi i qendrës së të dhënave financiare (Disaster Recovery System).	Zbatuar	THK
Prioriteti 11: Transparenca për buxhetin		
11.1 Modifikimi i SIMFK për ta mundësuar përgatitjen e automatizuar të raporteve të buxhetit në pajtim me GFSM 2014.	Zbatuar	THK
11.2 Rishikimi i planit kontabël të Qeverisë.	Pa zbatuar	THK, DB
11.3 Hartimi i Dokumentit të Buxhetit Miqësor (Narrativ).	Zbatuar	DB
11. 4 Raportimi i rregullt financiar për ekzekutimin e Buxhetit të Republikës së Kosovës.	Zbatuar	THK
Prioriteti 12: Ngritja e qëndrueshme e kapaciteteve në MFP		
12.1 Zhvillimi i studimit të fizibilitetit mbi Qendrën e Trajnimeve për MFP, përfshirë vlerësimin e nevojave për trajnime.	Pa zbatuar	DIEKP/Dep. Për Shërb. të Përgj.

Menaxhimi i Riskut

Strategjia mbulon dymbëdhjetë prioritete dhe një shumëllojshmëri të aktiviteteve për secilin prioritet. Çdo aktivitet përballet me risqet e veta. Për të adresuar këto, një vlerësim i rrezikut në nivel të përgjithshëm si dhe propozimi i masave konkrete për uljen e tij do të trajtohen për herë të parë në raportin e monitorimit për Strategjinë e Menaxhimit të Financave Publike. Në nivelin e përgjithshëm të strategjisë, tre rreziqet kryesore të identifikuar lidhen me: Përkushtimin politik, Kufizimet financiare dhe Mungesa e ekspertizës teknike. Nisur nga zhvillimet e tremujorit të parë të vitit 2020, është përfshirë edhe një nga risqet me impakt ta lartë të materializuara në këtë periudhë dhe do të shtrijë efektin e saj për vitin 2020 të zbatimit të strategjisë së MFP-së. Më poshtë paraqitet një analizë mbi këto rreziqe dhe propozimet për masat zvogëluuese për secilën prej tyre:

RREZIKU	MASA PËR ZVOGËLIMIN E RREZIKUT
Pandemia globale e COVID-19	Ky risk është materializuar Institucionet financiare ndërkombëtare parashikojnë që ekonomia e Ballkanit Perëndimor do të ngadalësohet për vitin 2020, në linjë me zhvillimet e Europës Perëndimore dhe ato globale. Konsumi pritet të nxisë rritje dhe do ketë një konkurrencë të fortë për tërheqjen e investimeve të huaja. Një pjesë e mirë e fondeve në Buxhetin e Shtetit do të alokohen për të përballuar situatën e krijuar. Rrjedhimisht në këto kushte, pritet një ngadalësim i zbatimit të reformave në fushën e financave publike. Gjithashtu vështirësitë do të amplifikohen në pamundësi të zhvillimit të takimeve dhe konsultimeve ndërmjet institucioneve. <i>Për të përballuar situatën</i> janë ndërmarrë disa masa⁶: (1) Fondi Monetar Ndërkombëtar (FMN), përmes Instrumenti i Financimit të shpejtë (Rapid Financing Instruments) ka aprovuar financimin për Kosovën në vlerë prej 51.6 milion euro, mbi vlerësimin e ndikimit ekonomik dhe fiskal të masave që ndërlidhen me virusin COVID 19. (2) Asociacioni Ndërkombëtar për Zhvillim (pjesë e Bankës Botërore) ka nënshkruar marrëveshjen e radhës së grantit në vlerë prej 9.4 milion euro. (3) KfW nënshkruan dy marrëveshje granti në vlerë prej 13.5 milion euro, (4) Komisioni Evropian ka aprovuar pakon “Macro-Financial Assistance” për vendet partnere që nuk janë anëtare të BE-së, përfshirë edhe Kosovën, prej së cilës pritet që Kosova 100 mil. Euro. Ndërkohë që rreth 30% e stafit janë duke punuar nga zyra, pjesa tjetër siguron angazhimin e plotë me punën nga shtëpia. Masa shtesë pritet të ndërmirren.
Përkushtimi politik	Ky risk është materializuar pjesërisht Një pjesë e konsiderueshme e iniciativave të reformës kërkojnë aprovim në Qeverinë e Republikës së Kosovës ose në Parlamentin e Republikës së Kosovës. Zhvillimet politike të fundit dëshmojnë se ky është një nga risqet konsistente. <i>Për menaxhimin e këtij risku,</i> kjo strategji është miratuar formalisht nga Qeveria dhe reflekton angazhimin politik për zbatimin e saj. Përveç kësaj, zbatimi i strategjisë së reformës në MFP është e përfshirë fuqishëm në strukturën për Reformën e Administratës Publike. Kjo do të sigurojë që vonesa në zbatim do të sinjalizohet tek udhëheqja politike dhe të mundësohet ndërhyrja politike në kohë.

⁶ <https://mf.rks-gov.net/Page.aspx?id=1,165>

RREZIKU	MASA PËR ZVOGËLIMIN E RREZIKUT
Kufizimet financiare	Ky risk është materializuar pjesërisht. Me rishikimin e strategjisë u mundësua dhe kostimi i saj, i cili llogaritet në shumën 54.9 mln euro, por gjithsesi ekziston risk që kjo shumë të jetë më e madhe bazuar në pamundësinë e përlogaritjes së saktë të aktiviteteve si në fushën e TI-së apo aktiviteteve që pritet të ndërmerren si analizat e kosto/benefiteve etj. Një pjesë e reformave do të mbështeten nga Buxheti i Republikës së Kosovës, një pjesë nga donatorët ndërkombëtarë si: Mbështetja Sektoriale dhe ndihma nëpërmjet projekteve IPA të BE-së, SIGMA, Banka Botërore, FMN etj. Gjatë vitit 2019 konstatohet se disa aktivitete nuk janë përmbushur pikërisht nga mungesa e burimeve financiare. Për të minimizuar impaktin e këtij risku, në Dhjetor 2019 është realizuar transferi i transhit fiks të Mbështetjes Buxhetore Sektoriale (SBS) për MFP. Gjatë vitit 2020 do të ndërmerren hapa në drejtim të tërheqjes së transheve variabile, në përputhje me arritjen e caceve të parapara të indikatorëve variabil. Gjithashtu janë zhvilluar takime për zhvillimin e dialogut politik, që do të shërbejnë si një urë komunikimi edhe për prezantimin e kërkesave nga institucionet e Republikës së Kosovës dhe partnerëve ndërkombëtar. Ndihma nga partnerët ndërkombëtar është ofruar në mbajtjen e trajnimeve, pjesëmarrjen në konferenca, ofrimi i ekspertizës në fusha të ndryshme etj.
Mungesa e ekspertizës teknike	Ky risk nuk është materializuar Disa prej reformave të MFP do të kërkojnë ekspertizë ndërkombëtare për të udhëzuar aktivitetet në Kosovë. Asistenca teknike, përcjellëse e SBS, pritet të fillojë të implementohet nga viti 2020. Ekspertiza e tillë ndërkombëtare është ofruar shpesh nga partnerët zhvillimorë ndërkombëtarë të Kosovës. Ka disa asistencë të ofruara në fusha të ndryshme si: Asistencës Teknike të ofruar nga projektet IPA dhe mbështetjes sektoriale buxhetore (SBS), Projekti PULSAR i financuar nga Banka Botërore, projektit TIM i financuar nga USAID, projektet e GIZ, SIGMA, LuxDEV etj Një nga masat kryesore për mitigimin e këtij risku do të jetë iniciimi i projektit të Asistencës Teknike që përcjell SBS-in në MFP, po ashtu në rast nevojë do të mund të organizoheshin takime me partnerët që janë të interesuar për të mbështetur strategjinë e MFP-së. Në këto takime ne do të diskutonim nevojat tona në fushën e ekspertizës teknike me partnerët tonë zhvillimorë.

Duke konsideruar zhvillimet e fundit, është e nevojshme monitorimi dhe ndjekja e këtyre rreziqeve me qëllim të minimizimit të tyre. Në këto kushte, këto rreziqe të kombinuara me rreziqe të tjera do të amplifikojnë impaktin në rast të materializimit. Rritja e dialogut politik ashtu edhe vullneti i mirë ndërmjet palëve do të ndihmojnë për t'i shtyrë përpara reformat në fushën e financave publike.

Sfidat në zbatimin e SRMFP gjatë vitit 2019

Raporti thekson se shumica e aktiviteteve janë duke u zbatuar në përputhje me planin, ndërsa një numër i vogël po përballen me sfida apo ndalje të zbatimit të tyre. Konkretisht, disa nga sfidat e hasura gjatë zbatimit të reformës janë:

1. Ndërtimi i kapaciteteve, për blerjen dhe zbatimin e metodologjive të reja ose proceseve të punës si në aktivitetin 7.6 Trajnimi i zyrtarëve të prokurimit publik në nivelin bazë dhe të avancuar.
2. Vonesat, kompleksiteti i procesit dhe mungesa e burimeve financiare për shkak të mungesës së ndërlidhjes me proceset buxhetore që është identifikuar si sfiduese, veçanërisht në aktivitetin 5.2 Hartimi i dokumentit analitik për menaxhimin e performancës.
3. Hartimi i infrastrukturës ligjore dhe zbatimi në praktikë. Për këtë arsye, kërkohet angazhimi dhe vendimmarrja për të plotësuar/ndryshuar infrastrukturën ligjore, specifikisht si në veprimtarinë 2.8- Hartimi i infrastrukturës ligjore për rregullimin e angazhimeve tre-vjeçare.
4. Operacionalizimi i sistemit të teknologjisë së informacionit, si dhe ndërlidhja midis tyre, është kompleks dhe rrjedhimisht sfidues, veçanërisht në aktivitetin 3.3 Modernizimi i sistemit të teknologjisë informative.
5. Vetë procesi i tenderimit është gjithashtu sfidues për sa i përket kohës së nevojshme deri në finalizimin e përzgjedhjes së kompanisë fituese, specifikisht si në aktivitetin 12.1 Zhvillimi i studimit të fizibilitetit në Qendrën e Trajnimit për MFP, përfshirë vlerësimin e nevojave për trajnim.

Në analizën e performancës së secilit aktivitet, paraqiten hapat e ardhshëm dhe masat që do të ndërmerren, duke marrë parasysh këto sfida me të cilat përballen.

Fisibiliteti dhe Komunikimi

Së shpejti pritet që nëpërmjet financimit të Bashkimit Evropian të fillojë projekti i Asistencës Teknike për Reformën në Menaxhimin e Financave Publike. Nëpërmjet këtij projekti synohet edhe hartimi i një strategjie komunikimi me qëllim të rritjes së ndërgjegjësimit dhe informimin e publikut rreth proceseve, sfidave dhe rezultateve të reformës së financave publike në Republikën e Kosovës. Fillimisht synohet një vlerësim gjithëpërfshirës i situatës aktuale të kapaciteteve të institucioneve pjesëmarrëse për këtë ceshtje. Më pas do të hartohet një Plan Veprimi, i cili do të përcaktoj teknikën më efektive për t'u përdorur në komunikim me secilin nga aktoret e përfshirë. Duke ju referuar bartësve të zbatimit, më poshtë janë disa nga ngjarjet e zhvilluara në kuadër të informimit dhe promovimit të iniciativave të ndërmarra në fushën e financave publike.

- Me qëllim të rritjes së përmbushjes vullnetare dhe përmirësimit të menaxhimit të rrezikut të përmbushjes ATK në Qershor 2019 ka lancuar projektin “Përmirësimi i përmbushjes tatimore në sektorin e ndërtimtarisë”. Lidhur me këtë, në seminarin e organizuar në 30 Shtator 2019 është prezantuar plani i zbatimit të këtij projekti. Njoftimi për këtë seminar është publikuar në ueb faqe të ATK, në faqen e ATK në facebook dhe në platformën e deklarimit elektronik EDI.
- Më 17 Shtator 2019 është publikuar njoftimi me temë “Deklaro saktë tatimin” ku iu është rikujtuar se të gjithë personat, të cilët merren me aktivitete afariste, në bazë të legjislacionit tatimor janë të detyruar të deklarojnë tatimet dhe Kontributet Pensionale në mënyrë reale dhe me kohë. Ky njoftim është publikuar në ueb faqe të ATK, në faqen e ATK në facebook dhe në platformën e deklarimit elektronik EDI.
- Më 26 Qershor 2019, është publikuar njoftimi me temë “Paguaj saktë tatimin” ku iu është rikujtuar se personat fizikë jo afarist, personat fizikë afarist dhe personat juridikë, janë të detyruar të deklarojnë dhe të paguajnë tatimet dhe Kontributet

Pensionale në mënyrë reale dhe në kohë, ashtu siç është përcaktuar me legjislacionin tatimor. Ky njoftim është publikuar në ueb faqe të ATK, në faqen e ATK në facebook dhe në platformën e deklarimit elektronik EDI.

- Më 15 Gusht 2019, është publikuar njoftimi me temë “Regjistroni veprimtaritë ekonomike dhe deklaroni të punësuarit tuaj” ku iu është rikujtuar se të gjithë personat të cilët merren me aktivitete afariste, në bazë të legjislacionit tatimor janë të detyruar të regjistrohen, pajisen me Numër Unik të Regjistrimit të Biznesit / Numër Fiskal, deklarojnë dhe paguajnë tatimet (bazuar në statusin e tyre) dhe të mbajnë Tatimin në Burim dhe Kontributet Pensionale për punëtorët e tyre. Ky njoftim është publikuar në ueb faqe të ATK, në faqen e ATK në facebook dhe në platformën e deklarimit elektronik EDI.
- Më 15 Gusht 2019, është publikuar njoftimi me temë “Mos bëj transaksione me biznese fiktive dhe biznese jo-aktive!” ku iu rikujton se të gjitha bizneset, të cilat merren me aktivitete afariste, se në bazë të legjislacionit tatimor, ATK nuk njeh transaksionet e realizuara me bizneset fiktive dhe bizneset jo-aktive. Ky njoftim është publikuar në ueb faqe të ATK, në faqen e ATK në facebook dhe në platformën e deklarimit elektronik EDI.
- Më 30 Dhjetor 2019, është publikuar njoftimi me temë “Regjistrimi i Mallrave në Stoque” ku iu rikujton se të gjithë tatimpaguesit se duhet të regjistrojnë mallrat në stoqe në fund të vitit kalendarik. Ky njoftim është publikuar në ueb faqe të ATK, në faqen e ATK në facebook dhe në platformën e deklarimit elektronik EDI.
- Më 25 Nëntor 2019, është publikuar njoftimi me temë “ATK vazhdon ta konfiskoj pasurinë e tatimpaguesve borxhlinj” ku është folur për aktivitetet e konfiskimit në terren. Ky njoftim është publikuar në ueb faqe të ATK, në faqen e ATK në facebook dhe në platformën e deklarimit elektronik EDI.